Braća Iljadica Grbešić Šibenik

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ BIZOVIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Pr'općeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA I | ŠIBENIK, 15 DECEMBRA 1933 | BROJ 48

Uoči 17 decembra

Dolazi veliki dan i svečani praznik svih Jugoslovena kada naš veliki Državnik, sjajan Vođ i uzvišeni Suveren prelazi ponovno ogradu ljudske dobi. Tog se dana pojačava narodna ljubav prema svom narodnom Kralju, ona ljubav, koju ne smiju dijeliti nikakove vjere niti ikakova opredjeljenja. U tu će se moćnu i vjekovnu vezu naroda sa Kraljem vazda spoticati svi naši neprijatelji, koji će se ujedno i u našoj velikoj istorijskoj i socijalnoj tvorevini — Jugoslaviji — kojoj je i On dao Svoj pozitivni udio, osvjedočiti da je to svakako najsavršenija i po svojim sadašnjim granicama najčvršća i najstalnija kreacija, koja je ponikla iz rata, a junačkim zahvatom našeg uzvišenog Vladara postala je odlučan faktor mira i obnove u dunavskom bazenu i na bliskom Istoku. Naš je Kralj u najvećem stepenu stalni izraz osjećanja čitavog naroda, čijem jedinstvu je dao zakonsku sankciju i tako je od velike istorijske istine stvorio neoborivu političku stvarnost. On je živa duša Jugoslavije koju je svojom oštrom pronicavošću umio da predvidi, dogradi i učvrsti te da je sada u plodnom miru uputi u pravcu njezine hiljadugodišnje kulture, koja je toliko puta bila prigušena i slomljena brutalnim nasrtajem raznih osvajača.

Pošto je među svojim vojnicima proživio najteže patnje, ne tražeći pri tome za sebe lično nikakova ublaženja, naš Kralj sada daje potstreka stvaralačkim naporima u velikoj naciji koju je ujedinio i koja je ujedinjena u Njemu poslije tolikog požrtvovanja. Neumoran radnik, precizan i dosljedan posmatrač, odan tijelom i dušom svome narodu, On se uvijek ukazuje kao jaka moralna sila u službi velikog ideala. I naš je narod to vazda vidio, zato Mu je svojom vjernošću i ljubavlju uvijek iskazivao najveću suradnju i najdublju blagodarnost, koju će i ovih dana očitovati pravim i iskrenim veseljem nad znamenitim godom, pred kojim zanosno kličemo:

Neka živi naš uzvišeni Vladar Nj. V. Kralj Aleksandar I!

Neka živi čitavi uzvišeni Kraljevski Dom!

Naša zajednička civilizacija

Govor Sir Roberta Falconera na 24 Konvenciji R.I. u Bostonu. Preveo sa engl. g. Miloš Šupuk za Rotary Klub Šibenik

Rotary klubovi svijuh zemalja čitavog svijeta članovi su velike rotarske zajednice; „Rotary International" koja imade svoje sjedište u Chicagu, Illinois, U. S. A., u gradu gdje je niklo rotarstvo. Rotary International održaje svake godine konvencije na kojima se sastaju rotari svijuh krajeva zemlje. Rotarske konvencije su sastajalište kulturne elite. Na njima se raspravljaju pored internih rotarskih pitanja i problemi opće kulture i interesa. Tako je na ovodošnjoj 24 konvenciji Rotary International, koja je održana u Bostonu, Ma, U. S. A. održao Sir Robert Falconer predavanje pod naslovom: **„Naša zajednička civilizacija".** *Dobrotom gospodina Miloša Šupuka, pretsjednika Rotary kluba u Šibeniku, koji je predavanje preveo s engleskog i nama ga ustupio, mi ga donosimo u cjelini:*

Smatram velikom čašću što su me direktori ovog velebnog sastanka pozvali da održim jutros ovo predavanje. Tema koja mi je bila dodijeljena glasi: Naša zajednička civilizacija.

Stihovi koje smo naučili u ranoj mladosti dolaze nam napamet u kasnijim godinama, noseći sobom punije značenje nego što su mogli da imadu kada smo ih po prvi put zapamtili. Katkada vraćaju se mome sjećanju slijedeći stihovi iz Šekspirove drame „Koriolan", gdje stari Menenius Agripa veli: „Bilo je nekoć vrijeme kada se svi članovi tijela uzbuniše protiv trbuha i tako ga optužiše: Da leži kao neka vreća usred tijela, trom i bezposlen, primajući mirno hranu, a da ne snosi iste napore kao ostali dijelovi tijela. Nato tromi trbuh ne gubeći od svoga dostojanstva i bez prenagljenosti slične onoj njegovih tužioca, ovako odgovori: Istina je, moji mili prijatelji, da ja primam najprvi opću hranu od koje i vi živite i pravo je to, jer sam ja skladište i radiona cijelog tijela, ali, kako dobro znate, ja tu hranu šaljem pomoću krvi sve do vašeg srca i čak do sjedišta vašeg mozga te pomoću raznih poluga najjači živci kao i najsićušnije žilice primaju od mene hranu koja im pripada i kojom žive".

Od svijuh članova naše zajedničke civilizacije ja se ne usudjujem da naznačim ni jednoga kojemu bi u njoj pripadala uloga koju trbuh vrši u ljudskom tijelu. Spomenuo sam gornje retke jer pretstavljaju najbolje sliku koje je služila kroz vjekove da nam prikaze san ujedinjene ljudske zajednice. Vi se sjećate da je apostol Pavao primjenio isti simbol na kršćansku crkvu: „Oko ne smije da kaže ruci ti meni ne trebaš; niti glava smije nogama da kaže ja vas ne trebam..... jer je Bog spojio sastavne dijelove tijela počastivši više one dijelove koji su zato imali veće potrebe e da nebi došlo do raspada tijela; svaki pak sastavni dio ima da vodi jednaku i uzajamnu brigu o ostalim dijelovima." Stari san mnogih među najboljim ljudima prošlosti po kojemu će s vremenom čovječanstvo tvoriti jedinstvenu zajednicu čijim će gradjánima pomoću uzajamnog služenja biti omogućeno da žive na visokom kulturnom nivou i sretno, više je puta lebdio pred očima čovječanstva, često kao lijepa duga izmedju odlazeće oluje i blistavog sunčanog sjaja.

Opetovano su pjesnici i proroci tješili sebe usred propasti prouzrokovane ljudskom sebičnošću, partijskim šovinizmom i ekskluzivističnom ohološću, isticavši uvijek ovaj stari san. Ovaj je san nošen od čvrstog uvjerenja da čovječanstvo kao cjelina može da cvati onoliko koliko cvate njegovi dijelovi; da svaki ogranak donaša svoj posebni i individualni doprinos cjelini i da ta raznovrsna i bogata cjelina nije samo puka mašinerija, nego je organizam koji raste i koji sve savršenije djeluje.

Danas dakako svijet ne vidi tu cjelinu, jer svaki ogranak misli samo na sebe. Umjesto da nastoje promicati zajedničku jedinstvenu civilizaciju, narodi su se povukli u ljuske uskogrudnog nacionalizma. I nemožemo reći da nije bilo opomena sa strane velikih ekonomista; i neki su državnici upozorili da to vodi općoj propasti. Nacionalizam može živahno da djeluje samo na kratkovidne ljude. Ono što imam moje je, on kaže, i ja ću s njim raditi ono što hoću. Malo po malo i taj nacionalizam uvidja da tako ne može da ide i dolazi do spoznaje, da i on ne može da prosperira u trgovini ako ne izmijeni svoja dobra sa pripadnicima drugih naroda, premda bi želio da ograniči svoje poslovanje na ljude koji dijele njegove nazore i da se ogradi od useljenika tudje rase i od političkih i vjerskih pogleda koji se razlikuju od njegovih. No ipak otkriva da takova vrsta civilizacije mora da s vremenom postane neplodna.

Više nego ikoji drugi narod novijih vremena Sjedinjene Države imaju da zahvale za svoju civilizaciju mnogobrojnim raznim i kulturnim korijenima. Kada je godine 1787 bio izradjen nacrt Ustava mnogo su doprinijeli kod uspostavljanja državne vlade ljudi koji nijesu bili rodom iz ove zemlje i koji sačinjavahu šesti dio ondašnje vlade; i od onih vremena pa sve do pred nekoliko godina veliki je broj useljenika donesio ovoj zemlji moralno i intelektualno bogatstvo. U stvari, amerikanski narod nije nikada bio jedinstvenog tipa. Raznolikost je bila mnogo češće istaknuta negoli jedinstvo. Nova Engleska nije se nigda mogla sporazumjeti sa Virginijom i sa Južnom Karolinom; kasnije su granice bile podignute protiv konzervativnih klasa Istoka i sile koje su se borile jedna protiv druge za vrijeme građanskog rata dovedoše do sazrijevanja suprotnosti koje su se već davno ispoljavale. I zapravo, najveće borbe

amerikanskog naroda, to moram otvoreno kazati, nisu se vodile sa tuđim narodima nego međusobno. Regionalizam je bio stalna pogibelj u Sjedinjenim Državama, i ta pogibelj pada tako rekuć u baštinu naroda tako različitog porjekla i tako svojstvenih iskustva, koji zaprema tako ogromne i raznolike teritorije sa velikim klimatskim varijacijama. Spoznaja da spas zemlje leži u njenom jedinstvu stalno je bila zvijezda vodilja najvećih vođa Sjedinjenih Država. Do sada je osiguranje tog jedinstva pretstavljalo trijumf nad vrlo teškim zaprekama; za budućnost, njegovo očuvanje i njegov razvitak, sveta je dužnost svakog građanina, te će ispunjavanje iste ne samo osigurati blagostanje ove naše zemlje nego i ostalog svijeta. Misliocl Amerike kao i ostalog civilizovanog svijeta uvjereni su kao nikad prije, da svijet tvori jedinstvenu zajednicu, da simbol upotrebljen od filozofa po kojemu čovječanstvo sliči jednom jedinom tijelu nije samo pjesničko maštanje s kojim se možemo igrati kao s lutkom naših snova, nego da je to stvarna istina koju možemo i dalje da ignorišemo samo na ozbiljnu ustrb ljudskog društva. Danas vidimo samo osamljene narode, zatvorene unutar svojih granica, na rubu ekonomske, intelektualne i moralne propasti. Isto tako kao što su veliki Amerikanci spasili Sjedinjene Države svojim obožavanjem narodnog jedinstva, naši su vođeći državnici pozvani da spase našu zajedničku civilizaciju putem najuže međunarodne saradnje. Čitamo svaki dan o velikim naporima koji se sada čine u Londonu, kako bi se moglo okupiti na ekonomskoj konferenciji pretstavnike 65 raznih naroda. Nadajmo se da će rezultati ove konferencije ublažiti barem nekoje od strašnih posljedica regionalizma i osamljenosti. Već godinama zdravlje je svijeta vrlo loše i stvar neće poći na bolje dok civilizovani narodi ne budu upoznali i primjenili zakone međunarodnog blagostanja. Onomadne je Sir Josiah Stamp, po mom uvjerenju jedan od najvećih Engleza sadašnjice, rekao je u Torontu: „Ne smijemo sebe zavaravati nadom da možemo stvoriti zlatno doba ekonomskog života u kameno doba ekonomske nauke." Prosperitet ne može se poluciti na bazi pogrešnih teorija. Civilizovano društvo moralo bi da bude takovo da čovjeku bude omogućeno, da upotrebi sve svoje sile i svoje znanje na sve opću korist.

Gospođe i Gospodo! mislim da je to stvarna definicija civilizacije, kad kažem da je to društvo u kojemu je ljudima i ženama pružena mogućnost da posvete svoje sile i svoje znanje općoj dobrobiti. A što naprotiv vidimo? Mi bismo trebali da vidimo čovjeka koji izjutra ide pun nade na svoj dnevni posao, koji radi sretnim srcem od sata do sata i koji na svršetku posla nosi sobom nagradu za svoj trud kako bi mogao uživati kod svog ognjišta blagoslov koji ga ispunjava zadovoljstvom. No, mjesto toga nigdje ne čujemo pjevanje radišnih ljudi, i koliko ih malo ima, koji mogu da kažu svojemu trudu: budi blagoslovljen. Ova generacija, tražeći uzaludno zaposljenje, uvjerila se kao malo koja u prošlosti, da je rad sladak. I kako je sladak rad onima koji su zaposleni! Ognjište, to sveto mjesto koje bi moralo da bude samo naše i gdje nas nitko nebi smio da zastraši, to ognjište nije više sigurno. Hambari su prepuni pšenice, velike trgovine obiluju svakim božjim blagom, dok veliki broj ljudi gladuje i oskudjeva na svačemu. To izobilje i ta oskudica uzroci su ne samo ekonomske bolesti, nego, što je gore, stvaraju nezadovoljstvo, loše raspoloženje i mržnju koji truju i samu srž civilizacije. A odkuda to bolesno društvo? Ni prije rata civilizacije nije bila zdrava. Oni među nama koji su se pozabavili proučavanjem uzroka rata sjećaće se da je ondašnja ekonomska situacija svijeta bila često označena kao jedan od najakutnijih razloga ratu.

Strahote su rata užasne: Razoreni domovi, obešćašćene žene, opustošena polja, ljudi poubijani i osakaćeni kao i mnoge druge neopisive grozote. No danas je i prosječni čovjek uvjeren, da je i ekonomski rat, bilo to unutar granica iste države ili među raznim narodima, isto tako strašan i da je svojevoljno izolovanje naroda dovelo do poremećenja koja su isto tako bolna kao fizički rat. Imali smo pametnih ljudi koji su peput dobrih liječnika dali na vrijeme dijagnozu bolesti ali ih nervozni i grozničavi narodi nijesu htjeli da slušaju. Bolesti civilizacije okužuju u većoj ili u manjoj mjeri društvene slojeve pojedinih naroda. Kao neka epidemična bolest duh pobune, kao posljedica ekonomske bijede, biva nošen po vazduhu preko cijelog svijeta.

Iskonska poteškoća oko poboljšanja civilizacije leži u ljudskoj sebičnosti udruženoj sa strahom. Sebičan je čovjek bojažljiv. On uvijek strepi da neće moći da zadrži ono što posjeduje. Kad su ljudi prepušteni sami sebi, rade razborito i nijesu ravnodušni jedan prema drugome, ali masa može lako da bude dovedena do duševnog stanja punog nepovjerenja i straha putem uskogrudne propagande u prilog nekih umišljenih koristi. Egoistički interesi pojedinih grupacija kao i neobuzdano strančarstvo mnogo su doprinjeli današnjem rasulu društva, borbenom nacionalizmu i rasnim predrasudama. Strahovanje probuđeno neznatnim uzrocima vrlo se lako stvara, ali se nažalost teško uklanja.

Moramo dakle nastojati, da stvorimo širu zajednicu ljudi, koji razumiju što je njihov pravi interes.

(Svršiće se)

Bugarski Suvereni u Beogradu

Ovih dana u Beogradu događa se historijski čin, koji će biti velikim slovima zapisan u historiji dvaju naroda; srušen je veliki zid, koji je dijelio dva bratska naroda. Bugarski Suvereni odvratili su posjetu našim Veličanstvima. Pred licem Bugarskog i Jugoslovenskog Suverena, pred licem ministara jedne i druge narodnosti, baca se u zaborav sva tamna prošlost, nameće se jednim i drugima novo lice historije, lice bratstva i sloge.

Bugarski Suvereni dočekani su svečano i srdačno, veličanstveno i spontano od čitavog jugoslovenskog naroda. Naša prijestolnica davala je naročiti svečan i čaroban izgled, ovog dana kada su Bugarska Veličanstva sa svojom svitom stupili na beogradsko tlo. Dvorski vlak dojurio je u beogradsku stanicu tačno u 15 sati, iz vlaka prvi izlazi Njeg. Vel. Kralj Boris, a iza Njega Nj. Vel. Kraljica Joana, pa Knez Ćiril u pratnji dvorske svite i pretsjednika bugarske vlade g. Mušanova, međutim vojna muzika intonirala je bugarsku himnu „Šumi Marice". Bugarskim visokim gostima prilaze Nj. Vel. Kralj Aleksandar I. i Nj. Vel. Kraljica Marija te se srdačno pozdravljaju. Zrak se prelama od frenetičnog klicanja mase „Živjeli! Hura!", čiji pokliei pratili su ih sve do ulaska u kraljevski dvor. U dvoru Veličanstvima bio je serviran čaj, a u večer na Dedinju priređena intimna večera. Sljedećeg dana Veličanstva odvezla su se u loviste Petrovac, gdje su cijelo prije podne proveli u lovu. Poslije podne Suvereni dovezli su se u Zemun, gdje su bile priređene oduševljene ovacije. Dok su se Bugarska i Jugoslavenska Veličanstva zabavljali u lovu i na izletu, dotle je pretsjednik bugarske vlade g. Mušanov konferirao sa pretsjednikom naše vlade g. dr. Srškićem i ostalim ministrima. U večer istoga dana bila je svečana večera u starom domu, gdje se sakupilo oko 500 uzvanika. Na svečanoj večeri Nj. V. Kralj Aleksandar I. pozdravio je bratskim riječima Nj. V. Kralja Borisa, izričući želju zajedničkog rada obiju naroda i ostvarenja nove i bolje budućnosti. Na govor Nj. V. Kralja Aleksandra I odgovorio je jednako toplo i iskreno Bugarski Suveren. Sutra dan prije podne 12 dec. Nj. Nj. V. V. Kralj Boris i kraljica Joana i knez Ćiril odvezli su se na grob neznanog Junaka na Avali. U njihovoj pratnji nalazio se knez Pavle. Poslije toga su se odvezli na Topolu gdje su posjetili zadužbinu Karađorđevića na Oplencu. Na Topoli im je priređen intiman ručak. Bugarska Veličanstva ostaju u Beogradu do 1. dec. pos. p.

Izjava g. Mušanova u Beogradu.

Između konferencije i prijema pretsjednik bugarske vlade g. Mušanov dao je jučer poslije podne dopisniku „Prager Presse" dru Kropeckom ovu izjavu:

„Posjeta koju su Nj. V. Kralj Boris i Kraljica Joana učinili jugoslavenskom Kraljevskom Domu, Nj. V. Kralju Aleksandru i Kraljici Mariji, pretstavlja jedan važan događaj u životu oba susjedna i bratska naroda, koji ćemo mi Bugari uvijek cijeniti i zbog toga se mi iskreno radujemo.

Činjenica da je interesovanje za ovu posjetu u obima državama neobično veliko i da je ta posjeta sa obadvije strane pračena najboljim željama, daje nam povoda da se nalazimo na početku boljih i srećnijih dana.

Dva naroda i ako nisu susjedi imaju uvijek nešto da sebi kažu, imaju između sebe pitanja koja treba da budu pročišćena i riješena, jer međunarodne i kulturne izmjene vezuju narode na jedan ili na drugi način u jednu zajednicu. Ako su pored toga dva naroda još i susjedi i ako su po porijeklu jedan drugom tako bliski kao što je to slučaj sa jugoslovenskim i bugarskim narodom onda je ovaj sastanak čiji smo srećni očevidci još prirodniji i potrebniji.

Od ovoga sastanka mogu se očekivati samo srećni rezultati za oba naroda koji, stvarajući međusobom atmosferu uzajamnog povjerenja i pouzdanja mogu da riješe otvorena pitanja i da tako doprinesu učvršćenja mira na Balkanskom poluotoku.

Moram naročito dodati da ova izmjena misli koja se sada vrši u Beogradu nije uperena ni protiv jedne države. Bugari i Jugosloveni su ne samo srodan narod, nego su oni i susjedi i kao takvi imaju najprešnju potrebu da međusobom žive u prijateljstva i miru. To je jasna želja, koju su obe zemlje izrazile, to je želja koja daje smisao i sadržinu izmjeni misli u jugoslovenskoj prestolnici.

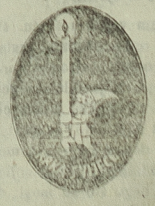
Htio bih na kraju još da kažem da sam vanredno zadovoljan prijemom, koji su Nj. V. bugarskim Suverenima priredile jugoslovenske vlasti i jugoslovenski narod. Doček u Nišu, a naročito impozantni i oduševljenjem prožeti doček u Beogradu, izraz su poštovanja prema bugarskom Kralju i Kraljici, što duboko osjeća i bugarski narod i što ćemo uvijek mi umjeti da cijenimo.

Veoma sam zadovoljan sa svojim dosadašnjim razgovorima sa jugoslovenskim državnicima i vjerujem da će dobrom voljom i istrajnošću oba naroda moći da pođu i dalje putem dobrog i bratskog susjedstva — završio je g. Mušanov svoju izjavu.

Odjek u tudjoj štampi o dolasko Bugarskih Suverena u Beograd.

Čehoslovačka i Poljska štampa donaša široke izvještaje i slike Veličanstva obiju naroda i podvlače veliku važnost ovom posjetu. Ističu naročito velike sposobnosti Jugoslovenskog vladara, koji se može s punim pravom brojiti u najbolje državnike današnje Evrope. Jednako Češki i Poljski listovi obećavaju veliki napredak u političkom i privrednom životu na Balkanu ako bi Jugoslovenski i Bugarski narod stupio u zajednički rad.

Veliki izbor svake novosti za nakit **Božićnog bora i Božićnih čestitaka** uz poznato umjerene cijene dobiva se na veliko i malo **kod papirnice MILISICH — Split**
Cijenik na zahtjev. — Telefon 129 i 502.

VASO ČOK - ŠIBENIK
Industrija svijeća na električni pogon.
Zastupstvo mineralnih voda Rogaška Slatina.
Skladište papira Zagrebačke dioničke tvornice papira Zagreb.
Skladište anilinskih boja Vilim Brauns, tvornica boja, Celje.
Trgovina kuhinjskog posuđa, staklarije, stakla za prozore i okvira.

Prodaju se ukusna, trokrilna vrtna vrata iz čelika, te nekoliko metara čelične rešetke.

DOMAĆE VIJESTI

Proslava Rođendana Nj. Vel. Kralja Aleksandra I

Šibenik će proslaviti rođendan svoga kralja spontano i jednodušno kao uvijek. Općina je izdala proglas na narod, u kojem ga pozivlje, da veličanstveno proslavi rođendan Onoga, koji je prešao albansku Golgotu, koji je predveo jugoslavenski narod k slobodi i jedinstvu. Pozivlje narod da Šibenik toga dana utone u more jugoslavenskih zastava, simbol našega jedinstva i da digne toplu molitvu k Bogu za dug život i sretno vladanje Vladara Jugoslavije.

U počast rodjendana Nj. Vel. kralja Aleksandra I., kako smo već javili Masarykovo Filharmoničko društvo „Kolo" priredjuje u subotu na večer u 20·30 sati u Gradskom Kazalištu svečani koncerat slavenske muzike.

Na programu su slijedeće kompozicije: „Predobri Bože" (istarska himna) od Brajše, „Popuhnul je . . . . " od Berse (sa solistom tenorom gosp. B. Bumberom), „Ni mi volja" od Žganeca, „Pod jorgovanom" od Gotovca (sa solistom tenorom gosp. B. Belamarićem). „Slovan" i „Spak" od Foerstera, „Momčeto bez gunčeto" i „Omili mi u selu divojka" od Gotovca i „Naši su očevi" od K. Odaka.

Pjeva muški zbor sastavljen od 50 članova. Zborom dirigira gosp. prof. M. Stipičević.

Udruženje trgovaca časti se obavjestiti svu gg. svoje interesirane članove, da je od 1 jula 1933 god. stupila na snagu povlašćena tarifa na našim državnim željeznicama prema Saobraćajnom Vijesniku br. 48 za slijedeću robu:

Bijelutkov pijesak, sirovi cink, cinkov lim, drvo za izradbu ekstrakta, drvo za izradbu bruševine ili celuloze, drvo za izradbu drvene vune, trupci za strugare, kuhinjsko posuđje, hartija, kosti, mekinje, destilati petroleuma, pirinač oljušten, šećerna repa, rezanci šećerne repe, soda staklo, šuplje staklo, baloni, demizoni, šećer, uljane pogače, pšenica, sav pirinač, pšenica za mlinove, kukolj i otpatci pri treorisanju žita. Uprava

Sjednica općinske uprave. Općinska uprava održala je 10 dec. redovitu sjednicu kojom je pretsjedao g. M. Bačinić. Među ostalim zaključeno je da se Zaprebačkom Sokolu pošalje 1000 Din. kao pripomoć za sokolski slet 1934 g. u Zagrebu. Još je odredjena oveća suma novaca za besposlene i siromašne građane.

Uprava banovinske bolnice u Šibeniku treba a) govedine, teletine i janjetine, b) kruha, c) svih drugih namirnica, tj. tjestenine, pirinča, kave. šećera, svinjske masti, maslinova ulja, pšeničnog griza, pasulja, graška, leće, ječma oguljenog, vina stolnog, kvasine itd., a za vrijeme *od 1. januara do 30 juna 1934 god.* te mlijeka, peradi, kokošijih jaja, voća, krumpira, kupusa i drugog zelja, a za vrijeme *od 1 januara do 31 marta 1934 god.* Licitacija na 29 XII 1933.

Obrtna zadruga postolara, papučara itd. u Šibeniku održaće 6 I. 1934 svoju godišnju skupštinu u prostorijama šibenske glazbe, te na istoj pozivlje sve svoje članove.

Osnivanje podružnice društva prijatelja Vel. Britanije i Amerike u Šibeniku

Na poticaj izvjesnog broja šibeničkih građana i građanki, da se u našem gradu osnuje podružnica Društva prijatelja Vel. Britanije i Amerike u Jugoslaviji, pretsjednik glavnog odbora ovog društva koje postoji u Beogradu, vladika dalmatinski preosvećeni g. Dr. Irinej Đorđević uputio izvjesnom broju naših uglednih građana, koji su pokazali interesovanja za ovu važnu ustanovu, pismo kojim saziva osnivačku skupštinu, koja će se održati u sali Episkopskog dvora, u subotu 16 ov. mj. u 6 sati popodne.

G. Dr. Đorđević između ostaloga kaže u pismu:

„Naša zemlja i naš narod, hvala Bogu, nisu više, kao nekada, gotovo nepoznati inostranom svjetu ni po svojoj sadašnjosti, ni po svojim tekovinama, ni po ljepotama i čarima koje iz godine u godinu sve više privlače mnogobrojne strance. Nadamo se da se slažete sa mojim uverenjem da inostrani svijet treba još mnogo više zainteresovati za naš narod, njegove duhovne i prirodne ljepote, njegove težnje i mogućnosii u svakom pogledu.

Naša relativno još vrlo mlada nacija i Domovina nesumnjivo imaju šta i da nauče od naroda koji su se nesmetano razvijali i brže uspinjali do stepenicama opštega napretka. Taj fakat ipak ne mora ni malo ograničavati našu opštu opravdanu želju da tokom vremena stvorimo svoj tip samostalnog razvitka, sa bitno svojim duhovnim, duševnim i istorijskim obeležjima. Da bi i taj proces bio pravilno i zdravo proveden, potrebno je mnogo svjesnih trudbenika i svestranog, promišljenog, sistematskog rada.

Među stranim narodima koji pokazuju naročito i živo interesovanje za naš narod, njegovu Domovinu, njegovu prošlost i budućnost, britanski i amerikanski zauzimaju najvidnija i osvjedočeno prijateljska mjesta. Mislim da uviđate mnogobrojne razloge zbog kojih i oni s pravom izazivaju naše veće interesovanje za njih u istome smislu."

G. pretsjednik završava pismo molbom adresatima, da dođu na osnivačku skupštinu i da zainteresaju što veći broj prijatelja za ovu ustanovu.

Tonkino „Tesla" donosi poslije divnog filma „Pjesme moje čežnje" još jedno nadasve uspjelo djelo:

MATA HARI

Grandiozni tonfilm iz života špijunke-plesačice:

GRETA GARBO i RAMON NOVARRO

Iz Poreske Uprave. U Službenim Novinama od 20 jula 1933 br. 162 XIV objavljeno je upustvo za izvršenje § 272 Zakona o činovnicima od 31 marta 1931.

U vezi s time daje se slijedeće objašnjenje:

1). Državni penzioneri, koji su se na dan 1 aprila 1931 god. zatekli sa penzijskim prinadležnostima po zakonu o činovnicima iz 1923 g., po zakonu o drž. saobr. osoblju iz 1923 g., po zakonu o ustrojstvu Vojske i Mornarice iz 1923 i 1929 g., po uredbi o izmenama i dopunama Zakona o žandarmeriji i žandarmerijskom penzionom fondu iz 1929 i po zakonu o žandarmeriji iz 1930 mogu naknadno uplatiti uloge u činovnički penzioni fond za vrijeme od penzionisanja do 1 aprila 1931 u kom slučaju im se to vrijeme računa za određivanje porodične penzije.

2). Državni penzioneri, koji su se na dan 1 aprila 1931 zatekli sa penzijskim prinadležnostima po zakonima koji su važili prije 1 septembra 1923 g. mogu postati ulagačima činovničkog penzionog fonda i kao takvi naknadno uplatiti uloge u taj fond za vrijeme poslije penzionisanja pa do kraja mjeseca u kome su podnijeli molbu za prijem za člana fonda i to za ono vrijeme za koje oni to sami žele.

Vrijeme za koje ovako uplate uloge računa se za odredjivanje porodične penzije.

3) Molbe za prijem u članstvo kao i za naknadnu uplatu uloga sa overenim prepisom riješenja o regulisanju penzije podnašaju se Opštem Odjeljenju Ministarstva Finansija.

Molba i prilozi prosti su od takse.

Udruženje trgovaca u Šibeniku upozoruje svoje interesirane članove na propise zakona od 9 novembra 1931., koji u Službenim Novinama br. 262 - LXXXI glase kako slijedi: Član 22 mjenja se i glasi: „Pregledu i žigosanju podliže burad u kojoj se po zapremi bureta vrši kupovina ili prodaja vina, piva, špiritusa i drugog alkoholnog pića. Pregled i žigosanje buradi sastoji se iz utvrdjivanja i obilježivanja na njima njihove zapremnine primjenom žiga čiji oblik propisuje Ministar trgovine i industrije. Burad podližu i povremenom pregledu i žigosanja; pivska burad svake druge a vinska burad svake treće godine. Dvogodišnji odnosno trogodišnji period računa se od prvog dana one kalendarske godine koja dolazi za godinom u kojoj je bure žigosano. Ministar trgovine i industrije može, po saslušanju trgovačkih komora, propisati obavezu pregleda i žigosanja i ostale buradi u kojima bi se, po zapremini bureta, prodavale i druge tečnosti osim naprijed pobrojenih".

Uprava

Cercle Franco-yugoslave. Kako smo već javili danas u prostorijama uč. škole održat će se u 7 sati osnivački sastanak. Umoljeni su interesenti da istoj prisustvuju.

Nagle promjene vremena. Zadnjih cana u našem gradu gotovo svakog sata promjeni vrijeme, nagli pad i rast temperature prouzročio je mnoge nazebe i obolenja. Snijeg je po novno padao u ponedjeljak, ali se topio čim bi pao na zemlju, dok pred tri dana bilo je upravo proljetni dan ali u srijedu i četvrtak ponovno je jako zaladilo, te se temperatura spustila do ispod 0°. Vlakovi zbog velikog snijega neredovito dolaze za Šibenik.

Nađen je jedan prsten. Tko ga je izgubio neka se prijavi kod ovog pretstojništva soba br. 2, gdje će mu nakon ustanovljenje pravovlasnosti biti izručen. Pretstojnik policije.

U članku „Naknadni osvrt na sokolsku akademiju" koji je štampan u prošlom broju mora stati na 23 redku riječ *odmaklih*, mjesto odraslih, a potpisan je morao biti P. D mjesto D.

Svoju krsnu slavu sv Oca Nikolaju na 19 ov. mj. neću slaviti zbog žalosti u kući. *Nikola Zlatan*
„Restauracija Šabac"

Svoju krsnu slavu Sv. Nikolu neću slaviti zbog smrti u porodici.
Jovo Đ. Rapovac
Carinski inspektor

SPORT

II kolo Revanš utakmice „Osvit" (Šibenik) - „Jadran" (Suć.)

U Nedjelju završava se II kolo Nog. Pot. pr. „Osvit" igra revanš utakmicu sa „Jadranom" iz Sučurca sve su šanse na strani Osvita, da će se on i iz ovog kola izaći kao pobjednik, te da će poslije još nekih prvenstvenih provinciskih utakmica hvalificirati kao finalist u posljednoj borbi sa splitskim „Vukom" za prvenstvo Splitskog Nogometnog Potsaveza.

DRŽAVNE NABAVKE

(Oglase kod Trg. Ind. Komore, Split)

Pomorski Arsenal u Tivtu trebuje: Električne lampe, okvir za kopiranje itd. do 19 XII. — Mast za parkete, četke, metal, kaučuk, abonit u pločama itd. do 20 XII. — Laneni firnis i terpentinsko ulje, uževlje, nekatranisano manilo, uževlje zastavni konopac itd. do 21 XII. — Hrastovi balvani, željezni lim, kutno željezo, olovno belilo, prah, mjedeni lim, mjed, žica, itd. do 22 XII. — Četke od čelične žice, žica, bakrena žica, kabel itd. do 26 XII. — Signalni i zidni fenjeri, bakrene cijevi, poljske kovačnice itd. do 28 XII. — Alkohol, špirit, amonijak, eter, štap zračnog čelika i rezervni dijelovi, sprave za čišćenje kotlova itd. do 29 XII.

Ricinusovo ulje za Kom. Vazduh. Divulje. Ponude do 20 XII.

Mazivo za plovne objekte za Dir. Pom. Saobr. Split. Licitacija na 20 XII.

„U pomenu Zvonimiru Rakamariću" sto ga je u Masarykovu Kolu držao Dr. V. Iljadica, a koji je naš list donio u prošlom broju, potkrale su se *nekolike pogreške*, pa ih ovdje ispravljamo:

I stupac:

mjesto: Križevcu	ima biti	Križe	28 red. odozdo

II stupac:

„ prirodnog	— prigodnog	35	„ „
„ gradan	— gladan	24	„ „

III stupac:

„ njegovom	— njegovu	40	red. odozgo
„ posve tako	— posve lako	46	„ „
„ neiscrpljivo	— neiscrpljeno	57	„ „
„ uskladijivanju-	usklađivanju	10	red. odozdo
„ osjetila	— osujetila	6	„ „

IV stupac:

„ smo	— sam	4	red. odozgo
„ psino	— puno	7	„ „
„ lako bi	— lako da bi	9	„ „
„ idejalnosti	— idejnosti	16	„ „
„ triumfuje	— triumfuje	17	„ „
„ veći i kulturni	— veći kulturni	39	„ „
„ Ah,	— Ali,	42	„ „
„ prošao život	— prošao prvi život	51	„ „
„ večemu	— nečemu	58	„ „
„ plakate	— plakete	69	„ „
„ nazvao	— nazivao	74	„ „

Druge manje štamparske pogreške lako su razumljive.

Podmirite pretplatu!

Povlačenje novčanica Nar. banke

Zamjenjivat će se do 31 decembra ove godine predratne srpske banknote od 10, 20 i 50 dinara, a do 25 maja 1934 novčanice od 1000 dinara, odnosno 400 kruna.

Srpska novčanica od 5 dinara i prva poslijeratna od 10 dinara s datumom od 1 novembra 1920, zamjenjivaće se zaključno do 18 jula 1935 godine. Sve novčanice od 1000 dinara prvog izdanja s datumom 30 novembar i sa ili bez doštampane rozete zamjenjivaće se zaključno do 4 maja 1936.

Prema tome u opticaju dalje ostaju novčanice za koje nije do danas objavljeno povlačenje: od 1000 dinara s datumom 1 decembar 1929, izdanje Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, od 100 dinara s datumima 30 novembar 1920 i 1 decembar 1929 kao i predratna srpska stotinjarka s datumom 5 januar 1905 godine.

Produljenje madžarskog transfernog moratorija

Madžarski transferni moratorij, koji ističe 23 ov. mj. bit će bez promjena, prolongiran na daljnju godinu dana.

Gradnja asfaltnih-cesta na Balkanu

Doskora će započeti pregovori o izgradnji modernih asfaltnih puteva od Rakeka do Subotice, zatim od Beograda do Sofije i dalje do Carigrada i od Oredea do Bukurešta, Soluna i Atene. O tome bi imali da pregovaraju pretstavnici zainteresovanih država, te u najkraće vrijeme odrediti mjesto, gdje će se održati konferencija. Taj ogromni materijal pripremaju eksperti i stručnjaci zainteresovanih država u pitanjima, koja su od kapitalne važnosti za sve balkanske države i za njihovo zbližnje.

Božićni sajam jeftine robe neće se održati u Zagrebu

Direkcija državnih željezniva je uskratila povlasticu polovine cijene posjetiocima. Zbog toga je prireditački odbor zaključio da se taj sajam uopće ne održi.

Sniženje kamatne stope u Italiji

Javljaju iz Rima da će se od 11 o. mj. sniziti kamatna stopa od 3.5 na 3 posto.

250.000 flaša madžar. vina na putu u Ameriku

Ukidanje prohibicije u Americi je potaklo i madžarske krugove da uhvate što veći kontigenat u izvozu vina u Ameriku. Specijalni zastupnici vinarskih krugova su poslani u Ameriku još u ljeto. Pošto je eksport sad postao aktuelan, u američke luke je ekspedirana velika količina tokajskog i drugih vina dobrih maraka. Sada se nalazi na putu za Ameriku 250000 flaša najboljeg madžarskog vina. Vlasti su preduzele potrebne mjere da sačuvaju dobro ime madžarskog vina i propuštaju samo markirane pošiljke. Kao kontrola je zavedena specijalna crvena vinjeta, koja pruža garanciju kvaliteta potrošaču.

HOTEL DE LA VILLE
— Šibenik —
Moderno preuđešen. Cijene umjerene.

Stanje i nove uredbe općinskih činovnika

U mnogim našim krajevima općinska uprava je slabo uređena, prepuštena je na upravljanje pravim laicima. Ministarstvo unutrašnjih poslova razabravši to, uredilo je nove statute, koje je dalo na detaljno riješenje banskim upravama i općinama. Po tom riješenju, do kraja 1933 godine izaći će nove uredbe o općinskom činovništvu.

Važnost pitanja općinskih činovnika od najveće je važnosti. To je rod činovništva, koji treba najviše inteligencije, jer oni dolaze najviše u kontakt sa najneprosvjećenijom masom. Često se događa, da ta najvažnija mjesta drže u svojim rukama najneupućeniji i nevješti zanatu i alatu. Upravo u tom stoji najveći uzrok, nazadovanju općina i velikim deficitima.

Zato je neophodno nužno da općinsko činovništvo bude školovano, treba da se od njih traži veća kvalifikacija od dosadašnjih. Općinski činovnik treba da bude upućen u svestrani život, treba da bude čovjek grada i sela, njega narod najviše treba k njemu dolazi da se raspita za najrazličitije stvari. Općinski činovnici treba da budu učitelji naroda.

Ako su ovolike dužnosti činovništva, ako je ovoliko opsežan njihov rad, jasno da im je potrebna i dostojna nagrada. Jedan od najvažnijih uzroka, koji ometa normalan rad u općinama to je dobivanje neredovite plate ili uopće nikakove. To najviše šteti radu činovništva, to najviše ubija volju. Činovnik koji je dostojan svog položaja, traži. kako je i normalno, dostojnu platu. U ovo vrijeme dok se donašaju nove uredbe općinskih službenika, najviše se pazi da se činovništvu pruži solidan život, da po solidnom životu uredi i solidan rad u općinama.

Traži se mlađu osobu za
pomoćnika-cu
Obratiti se Tiskari E. Vitaliani.

Uvrštenje firma u državni adresar

Zavod za unapređivanje spoljne trgovine odlučio, da u novo izdanje državnog privrednog adresara uđu i one radnje, koje nisu sudbeno protokolirane, već se vode samo na osnovu ovlaštenja odnosno dozvola. Zavod za unapređivanje spoljne trgovine naime želi, da državni adresar izdanja za g. 1934 može poslužit i našim većim trgv. kućama a i privatnicima kod traženja muštrerija. Na osnovu toga poziva vlasnike svih onih radnja koji do sada nisu dobili upitnih araka a vodu svoju neprotokoliranu radnju na osnovu ovlašćenja ili dozvole da komori najkasnije do 20 ov. mj. saopće pismeno točne podatke o svojoj radnji. Komore naročito ističu da je uvrštenje besplatno i da je u interesu radnje da uđe u državni adresar. Vlasnici onih radnja, koji do 20 decem. o g ne budu komori pružili gornje podatke, ispasti će iz državnog adresara.

Kupovanje zlata za Vatikan

Vatikan kupuje na londonskom tržištu velike količine zlata. Za veći dio iznosa, koji je unišao prigodom Svete Godine Vatikan će kupovati zlato. Osim toga papa će iskovati nove zlatne novčanice u iznosu od 166.000 funti i veliku količinu srebrnih novčanica za uspomenu na Sv. Godinu.

Iz filmskog svijeta

— U novom filmu Geze von Bolvri-a i Robert Stolza „San svake žene" igra popularni umjetnik Gustav Fröhlich i Nove Gregor.

— Sylvia Sidney mnogostrana umjetnica, inače poznatan iz filma „Madame Butterfly" je nagrađena prvom nagradom za najbolju ulogu u filmovima 32 33 g. u filmu „Ženska tamnica."

— Velika umjetnica pjevačica Marija Jeritze poslije gradioznog uspjeha svog prvog ton-filma „Velika kneginja Aleksandra" snimiti će u Americi za universal još dva filma.

— Uspjeh najnovijeg špijunskog velefilma „Neki gosp. Guam" ne zaostaje nimalo za uspjehom „E 3 i x 27" tim više što je ovaj film snimljen u Rimu i Veneciji, a igra Hans Albers, Olga Čehova, Karin Kardt, Albert Basserman i Schletov.

— Film koji je polučio rekord u svakom pogledu je „Sestra Katarina" ili Zbogom oružje kako su ga u inostranstvu reklamirali. Glavne uloge : Garry Cooper, Adolphe henjan i Helen Haus. Režija Franch Borzage. —

BEROVIĆ LOVRO autobusno poduzeće Šibenik

VOZNI RED

(Svakodnevne pruge)

Šibenik—Benkovac—Babindub—Zemunik—Novigrad—Nin

Nedj. Utorak Četv. Subot.	Poned. Srijeda Petak		Utorak četvrt. Subota	Nedj. Poned. Srijeda Petak
14	14.—	Šibenik	8.55	8.55
14·20	14.20	Tromilja	8.30	8.30
14·45	14.45	Skradin	8.15	8.15
15·15	15.15	Br.Mostine	7.45	7.45
15·50	15.50	Lišane	7.25	7.25
16·10	16.10	Kožulovac	7.10	7.10
16·30	16.80	Benkovac	6.50	6.50
16·45	16.45	Rastević	6.40	6.40
17	17.—	Nadin	6.30	6.30
	17.15	Smilčić	6.20	
17·20	17.30	Zemunik	5.40	5.45
17·35	18.—	Babindud		
17·50	18.30	Zemunik	5.35	5.40
18·25		Smilčić		5.10
18·55		Novigrad		4.40
	18.45	Murvica	5 20	
	19.30	Nin	4 40	

Knin—Kistanje—Brib.Mostine—Stankovci-Benkovac svakodnevno

6 25		Knin	16.30
6.45		Radučić	16.10
7.05		Kistanje	15 50
7.30		Gjevrske	15.30
7.45		Brib.Most.	15.15
8.30		Stankovci	14.30
9.20		Benkovac	13.40

Svakodnevni priključak :
Obrovac—Šibenik i obratno.
Knin-Kistanje Đevrske Šib. i obr.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR
ZDRAVSTVENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA
proizvodja jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK
ŠIME ANTIĆ — ŠIBENIK
Trgovina manufakturnom robom na malo i veliko. —

Svjetska kronika

Nenavalni pakt s Francuskom spremna je sklopiti Njemačka, ako joj se dozvoli znatno povećanje njezine vojske.

Kipar Ivan Meštrović izradio je nacrt za novi spomenik junaku na Avali, i to mauzolej u nac. stilu.

Nj. Vel. Kralj preuzeo je pokroviteljstvo sokolskog sleta u Zagrebu za 1934 godinu i daruje barjak sokolskoj župi Zagreb.

Zasjedanje Male antante u Zagrebu bit će početkom januara 1934 održano po sporazumu ministara spoljašnjih poslova Male antante.

Hitler se neće odazvati pozivu Mussolinija da ode u Rim, kako to tvrde u talijanskim novinarskim krugovima.

Ljećnička komora u Splitu upozorila je svoje članove da nikako ne prihvate mjesto u zagrebačko OUZOR-u

Splitska opereta doputovala je u Dubrovnik, gdje će gostovati četiri dana. Na repertoairu su dvije Tijardovićeve opere.

Za božićne praznike odredio je ministar socijalne politike pola miljona dinara pripomoći invalidima.

Revizija ugovora o miru znači za Malu antantu rat, rekao je Titulescu u Košicama stranim novinarima.

Bugarsko ministarsko vijeće jednoglasno je primilo novi nacrt o razduženju seljaka.

Dr. Beneš posjetit će ovih dana Paris. Iz Pariza će dr. Beneš posjetiti i Rim.

Hrv. pjev. društvo „Zora" u Karlovcu proslavilo je u nedjelju vrlo svečano 75 godišnjicu svog opstanka i umjetničkog djelovanja.

Sovjetska vlada službeno je pozvala Mussolinija da posjeti Moskvu. U rimskim se političkim krugovima o ovom pozivu ne daju nikakva obav.

Polarna studen zahvatila je istočnu Prusku i temperatura iznosi minus 27 stupnjeva Celzijusa.

Chautempsova vlada spretnom taktikom do sada je isplivala iz svih parlamentarnih teškoća, te je prihvaćen i zakon o sniženju činovničkih plaća sa 280 protiv 185 glasova i dano vladi povjerenje.

SPLIT „IDEAL" SPLIT
Tvornica kapa i šešira muških i ženskih svake vrsti, po najnižoj cijeni izrađuje i popravlja najžur. bez prigovora

Dnevno svježe RABUSOVE HRENOVKE. Prave kranjske kobase. Samoprodaja čajnog masla marka ZVONO. Užički kajmak. Čajkovački ovčiji sir. Specijaliteti „Rusli" sa kapulom. — Razni sirevi. Dnevno svježa kuhana šunka. - Sirova Šibenska šunka.- Maslac u bloku od vlastitih zdravih krava muzara u Bačkoj, uvijek svjež. - Sve ostale delikatese, sardine, konserve i marmelade. — Sve uz sniženе cijene zbog odlaska na „Sjeverni Pol".
Zora Mayovski Cukela - ŠIBENIK

Prodaje se gramofon His Misters Voice u sasvim dobrom stanju.

Prodaje se razno pokućstvo uz povoljne cijene.

Unajmljuje se dvije prostorije na dobrom položaju.
Obratiti se Tiskari E. Vitaliani i Sin.

U članku g. prof. Batinice „Kriza Lige Naroda" potkralo se zabunom nekoliko pogrešaka, te je izmjenile smisao nekih rečenica.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik. Odgov. urednik: zamenj. Hamilkar Vitaliani